

Spis treści

Wiesław Caban i Norbert Kasperek	
Wstęp.....	7

Wokół powstań narodowych

Tomasz Osiński	
Kariery urzędnicze oficerów armii Królestwa Polskiego po powstaniu listopadowym na przykładzie lubelskich urzędników.....	9
Michał Śwędrowski	
Generał Jan Krukowiecki wobec służby w armii rosyjskiej (1831–1835).....	23
Kinga Raińska	
Na drugiej linii frontu. Powstanie listopadowe w oczach żon oficerów.....	35
Wiesław Caban	
Stanowisko Polaków z carskiego korpusu oficerskiego wobec powstania styczniowego.....	47
Adam Buława	
„Teraz stanąłem u życzeń mych celu. Mogę się zemścić na nieprzyjacielu”. Droga do powstania styczniowego oficerów polskiego pochodzenia z armii carskiej.....	57

W obcej służbie

Tomasz Nodzyński	
Antoni Radziwiłł oraz Atanazy Raczyński wobec monarchii pruskiej i niemieckiej kultury.....	85
Marta Zbrzeźniak	
Między nadzieją a prozą życia. Losy Polaków we Włoszech w formacjach wojskowych w pierwszej połowie XIX wieku. Na przykładzie kariery Józefa Grabińskiego i Amilkara Kosińskiego.....	105
Jarosław Kita	
Arystokraci Królestwa Polskiego w carskich mundurach — wybrane przykłady.....	117
Andrzej Szmyt	
Krzemieńczanie w obcych mundurach.....	129
Jerzy Szczepański	
W mundurze członka rosyjskiej Rady Stanu. Petersburski rozdział w działalności Ksawerego Druckiego–Lubeckiego (1830–1846).....	139

Jacek Legieć	
Powszechny obowiązek służby wojskowej w armii carskiej jako element polityki rusyfikacyjnej w Królestwie Polskim	151
Mariusz Kulik	
Motywacje Polaków wstępujących do rosyjskich szkół wojskowych (1865–1914)	167
Maria Korybut–Marciniak	
Przy obcym mundurze — żony carskich oficerów	187
Stanisław Wiech	
Między pragmatyzmem a serwilizmem. Charakterystyka postaw i zachowań urzędników Królestwa Polskiego po upadku powstania styczniowego w ocenie carskiej policji politycznej	199
Krzysztof Latawiec	
Polacy w straży granicznej Imperium Rosyjskiego	211
Roman Jurkowski	
Czy tylko armia zaborcza? Kilka refleksji o obrazie armii rosyjskiej i służbie w niej we wspomnieniach i pamiętnikach polskich ziemian kresowych z drugiej połowy XIX i początku XX wieku	223
Damian Szymczak	
Między Galicją a Wiedniem. Ministrowie dla Galicji w latach 1871–1918	241
Artiom Czernyszew	
Czy w obcej służbie? Polscy inteligenci w guberni jeniusejskiej na przełomie XIX i XX wieku	253

W czasie wojny i pomiędzy wojnami

Agnieszka Kidzińska	
Postawy członków Stronnictwa Polityki Realnej wobec służby Polaków w armiach zaborczych podczas I wojny światowej	259
Piotr Kowalski	
Śladem podpułkownika Ludwika Morawskiego (1868–1920) — z armii Habsburgów do Wojska Polskiego	273
Sergiusz Leończyk	
Syberyjska Dywizja Strzelców Polskich. Ostatnie lata na ziemi jeniusejskiej (1919–1921)	279
Dariusz Matelski	
Działalność oficera carskiego Józefa Jodkowskiego na rzecz restytucji polskiego dziedzictwa kultury z Rosji	287
Piotr Majer	
Policja Polska w Generalnym Gubernatorstwie. Kolaboracja z obowiązku i tego konsekwencje	301